

# Ko Hono Fakaafe'i 'o 'Emá

**Fakahoko 'e Noelle Barrus**  
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

Na'e hū fakavave atu 'a Samu 'i he ngaahi matapā 'o e falekaí. Na'e hakolo hono keté he 'ene fiekaia. Na 'á ne fu'u fiekaia 'aupito! Na'e ngaohi 'e he falekai ko 'ení 'a e moa fakapaku lelei tahá. Na'e fa'a ha 'u hono fāmilí ki heni hili 'a e ako soká.

Na'e lue 'a Samu mo e Fine'eikí ki he kānitá ke fakahā ange 'ena fiema 'ú. Na'e pehē ange 'e Samu, "Mālō e lelei 'Emá!" Ko 'Emá 'a e tokotaha ngāue na 'á na sai'ia taha aí. Na 'á ne anga fakakaume 'a mo angalelei ma 'u pē.

"Na'e fēfē nai 'a e ako va 'inga soká?" Na'e malimali fiefia 'a 'Emá mo ne fehu'i ange.

"Na'e fakafiefia! Te mau ikuna 'i 'emau va 'inga hokó!" Ko Samu ange ia.

Na'e pehē ange 'e 'Emá, "Kuo pau ke ke fakamatala 'i mai e me 'a kotoa fekau'aki mo iá."

Na'e malimali 'a Samu, pea na'e fakahā ange 'e hono fāmilí 'enau me 'akai ne nau fiema 'ú.

Na'e ikuna 'a e timi 'a Samu 'i he uike hono hokó! Na'e 'ikai ke ne fa 'a tatali ke fakahā kia 'Emá. Ka na'e 'ikai ke 'i he falekaí 'a 'Emá.

Na'e 'ikai ke ne 'i ai 'i he uike hono hokó. Na'e 'ikai toe sio 'a Samu ki ai.

Hili ha ngaahi uike si'i mei ai, na'e toe omi e

*Na'e fie ma'u 'e Samu ke fakafie-mālie'i 'a 'Emá. Ko e hā nai te ne lava 'o fakahokó?*

fāmilí 'o Samu ki he falekaí. Na'e sio 'a Samu ki he fakama 'a 'e 'Emá 'a e ngaahi tēpilé. Na 'á ne fakavave atu ke fakalea ki ai.

Na'e pehē ange 'e Samu, "Kuo ke foki mai! Ne mau 'ofa atu kiate koe."

Na'e pehē ange 'e he Fine'eikí, " 'Oku mau fiefia 'aupito ke toe sio kiate koe."

"Mālō 'aupito." Na'e ki'i malimali 'a 'Emá. Ka na 'á ne mata mamahi 'aupito.

" 'Okú ke SAI PĒ?" Ko e fehu'i ange ia 'a Samu.

" 'Ikaí. Ne mālōlō hoku husepānití. Ko e 'uhinga ia na'e 'ikai ke u 'i heni aí."

Na'e fā'ofua 'a e Fine'eikí kia 'Emá. Na'e loto mamahi foki mo Samu 'i he 'ene mamata ki he loto mamahi 'a 'Emá.

'I he maau 'enau me 'akai, na'e tokoni 'a Samu ke 'ave 'a e laulaú ki he 'enau tēpilé. Na'e 'ikai lava ke ta 'ofi 'ene fakakaukau ki he mata mamahi 'a 'Emá. Na 'á ne tangutu ki lalo ka na'e 'ikai ke ne ongo 'i 'okú ne fie kai ha me 'a. Na 'á ne fie tokoni 'i ia ke ne ongo 'i sai ange. Ka ko e hā te ne lava 'o fakahokó?

Na'e manatu 'i leva 'e Samu ha me 'a. Na'e 'oange 'e he 'enau pīsopé ha fanga ki'i kaati ki he ngaahi fāmilí kotoa 'i he lotú. Na'e 'asi 'i he kātí 'a e taimi 'e lava ke mamata ai e kakaí 'i he konifelenisi lahí 'i he TV pe fanongo ki he letioó. Na'e pehē 'e he pīsopé ko e konifelenisi ko ha taimi faka'ofa 'ofo'ofa ia ke ongo 'i ai 'a e nongá.

"Fine'eikí, 'e lava nai ke ta 'oange kia 'Emá ha kaati ki he

konifelenisi lahí?" Ko e fehu'i ange ia 'a Samu. Kapau 'e mamata 'a 'Emá 'i he konifelenisi, mahalo 'e tokoni ia ke ne ongo 'i lelei ange ai.

"Ko ha fakakaukau faka'ofa 'ofo'ofa ia." Na'e ala hifo 'a e Fine'eikí ki he 'ene pēsí 'o to 'o hake ha kaati. Na 'á ne pehē ange, "Ko 'eni. Te ke lava 'o 'oange ki ai 'eni."

Na'e to 'o 'e Samu 'a e kātí mei he Fine'eikí. Na 'á ne lue ki he kānitá 'o kole ki he tokotaha ngāue pe 'e lava ke talanoa mo 'Emá.

Na'e pehē ange 'e he tangatá, "Fakamolemole, ka 'okú ne femo 'uekina he taimí ni."

Na'e pehē ange 'e Samu, " 'Oku sai pē ia. Te ke lava nai 'o 'oange 'eni ki ai? Ko ha fakaafe ia ke mamata 'i ha konifelenisi makehe ma 'a hoku siasí." Na'e 'oange 'e Samu 'a e kātí ki he tangatá.

"Te mou lava kotoa foki 'o mamata, kapau 'oku mou loto ki ai!"

Na'e malimali 'a e tangatá, "Mālō! Te u fakapapau 'i ke 'ave 'eni kiate ia."

'I he taimi na'e foki mai ai 'a Samu ki he 'enau tēpilé, na 'á ne ongo 'i loto māfana.

"Na'e fēfē? Ko e fehu'i ange ia 'a e Fine'eikí.

Na'e pehē ange 'e Samu, "Na'e femo 'uekina 'a 'Emá, ko ia na 'á ku 'oange leva 'a e kātí ki ha tokotaha ngāue 'e taha ke 'oange kiate ia. Ko e taimi ní, 'e lava 'a e toko ua 'o mamata ki he kātí! Mahalo te na fakatou mamata 'i he konifelenisi mo ongo 'i nonga."

*Na'e hoko 'a e talanoa ko 'ení 'i Kuamu.*



NGAAHI TA FAKATĀ 'A CHRISTINE M. SCHNEIDER



Ko hai nai te ke lava 'o fakaafe'i ke ha'u ki he lotú pe ki ha 'ekitiviti?

